

Національного університету "Київська політехнічна імені Ігоря Сікорського". 2019. Випуск 66. Ст. 78-85.

5. Lishchynskyy, I., Lyzun, M., Kuryliak, V., & Yevhen, S. (2019). The dynamics of European periphery. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, 41(4), 527-536.

Дарія ДОВБНЯ

*Студентка Західноукраїнського
національного університету*

ВПЛИВ УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ НА СВІТОВУ ТОРГІВЛЮ

24 лютого 2022 року почалась повномасштабна війна Росії проти України. Це незаконне вторгнення не лише спровокувало гуманітарну та геополітичну кризу, а й створило найбільший ризик для економічного відновлення світу, особливо Європи. Санкції Заходу проти Росії у відповідь на вторгнення поглиблюють перебої в ланцюжках поставок, які переважали після спалаху COVID-19, і знову піддають випробуванню глобальну логістику. Крім того, деякі наслідки війни тісно пов'язані з поточною трансформацією світової економіки в напрямку сталого розвитку.

Росія та Україна представляють відносно невелику частку світової економіки, але обидві країни є важливими гравцями на деяких ключових ринках. а саме ринок металів, сільськогосподарської сировини, харчовий ринок і т.д. Наприклад, на Україну та країну-сусіда разом припадає майже третина світового експорту пшениці.

Конфлікт між Росією та Україною розпалює також інфляцію. Світова інфляція, згідно з поточним аналізом, становила в середньому від 4,5% до 7,7% у 2022 році та від 2,9% до 4,3% у 2023 році.[1]

Аналізуючи багатогранні наслідки війни в Україні, можна побачити три аспекти:

1. Порушення ланцюгів торгівлі та постачання між сусідніми країнами.

Сусідні країни змушені справлятися з перебоями в торгівлі, ланцюгах постачання та грошових переказах. Далі почалася безпрецедентна хвиля біженців. Згідно з даними Організації Об'єднаних Націй, на Східну Європу припадає найбільша частка витрат з понад 3 мільйонами українських біженців. Країни, які найбільше залежать від московії та України в туризмі, торгівлі та фінансах, також стикаються з додатковим тиском. Європейські країни, які сильно залежать від імпорту російського природного газу, стикаються зі

зростанням інфляції та повільним відновленням після епідемії. Уряди можуть зіткнутися з фінансовим тиском, щоб інвестувати в енергетичну безпеку та оборону.

2. Ціна на основні продукти експорту зростає.

Основними постачальниками біржових товарів є Україна та країна-терорист. Суттєво зросли світові ціни на пшеницю, нафту, газ. Ціни на продовольство досягли рекордного рівня, оскільки тільки пшениця становить близько 30% світового експорту. Зростання цін має наслідки. Інфляція зростає, збільшуючи попит і знецінюючи дохід. Країни, які залежать від імпорту природного газу, стикаються з більшим торговим і фіскальним дефіцитом, тоді як деякі експортери в Африці та на Близькому Сході виграли від вищих цін.

3. Зниження довіри бізнесу та інвесторів.

Геополітична напруженість посилила невизначеність для глобального бізнесу та інвесторів. Ціни на активи зазнали тиску, що призвело до погіршення фінансових умов. [3]

Війна вплинула на фінансових посередників, не фінансові компанії та ринки з прямим чи опосередкованим впливом на Росію та Україну. Європа стикається з більшими ризиками, ніж інші регіони, через свою близькість, залежність від Росії в енергетичних потребах і менший вплив деяких банків та інших фінансових установ на російські фінансові активи та ринки. За винятком деяких несистемних європейських банків, прямий вплив банків на Росію відносно невеликий (рис. 1). [1]

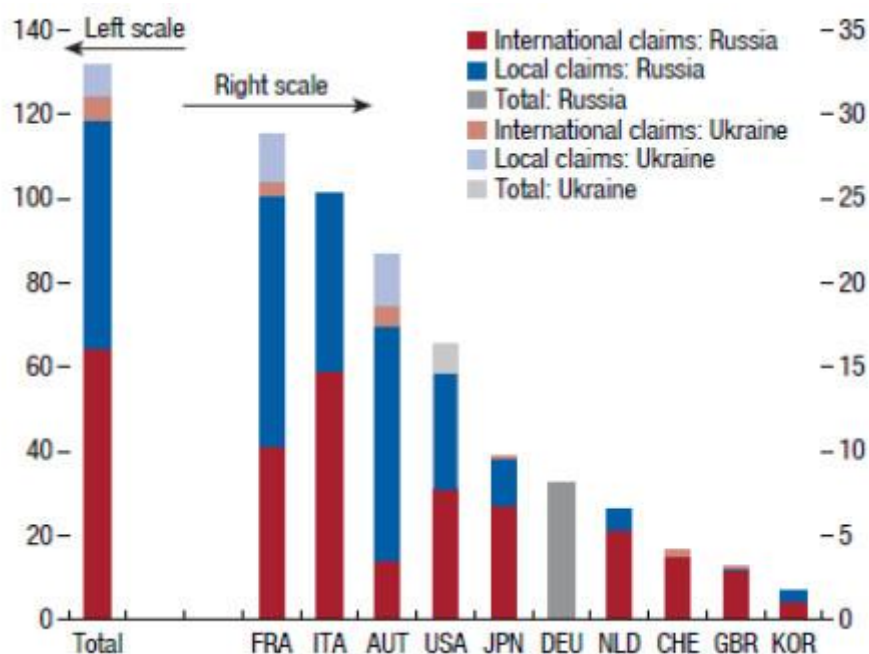

Рис. 1. Валові вимоги іноземних банків до Росії та України (млрд. доларів США) [1]

Війна в Україні спровокує масштабний негативний шок пропозиції для світової економіки. Цінові шоки матимуть глобальні наслідки. Крім того, війна

в Україні загострять структурні проблеми в постпандемічній Європі. Санкції проти Росії, кажуть експерти Міжнародного валютного фонду, мають величезний довгостроковий вплив на ціни, починаючи з енергоносіїв і потім поширюючись на всю економіку. Вони вважають, що Литва, Латвія та Естонія залишаються більш уразливими, ніж інші європейські країни, і вони стали одними з перших постраждалих економік. Вразливість можна пояснити часткою та структурою міжнародної торгівлі між країнами ЄС та країною-терористом. Наприклад, латвійський експорт до Росії у 2021 році становив 7,3% від загального експорту, а імпорт – 9,1%. Це значно вище, ніж у середньому по ЄС – 4,1% і 7,5% [6].

Війна між Росією та Україною загострять проблеми в ланцюзі поставок і ще більше підніме ціни на товари. Галузі з довгими глобальними ланцюгами виробництва та постачання та високою залежністю від поставок енергії та металу зіткнуться з найсерйознішими перешкодами. Оскільки Європа дивиться на Росію як на постачальника ресурсів, енергозалежні галузі промисловості постраждають в першу чергу, особливо нафтопереробка та виробництво електроенергії, транспортні послуги, металургія та хімічна промисловість. Ембарго на російські енерготранспортні компанії призведе не лише до підвищення цін, а й до регулювання споживання енергії. [2]

Європа є більш вразливою, ніж інші великі економіки світу, через її сильну залежність від імпортової сировини з Росії та України. Війна серйозно порушила вузькі продовольчі, енергетичні та фінансові ринки. Ситуація ще більше ускладнюється постійними збоями та подовженням глобальних ланцюжків поставок і зростанням транспортних витрат. [3]

Давайте розглянемо як війна вплинула на різні регіони світу:

Європа. Область вже відчуває важкі наслідки російсько-української війни, особливо в енергетичній сфері. Більш серйозні збої в ланцюгах постачання можуть погіршити ситуацію, а додаткові витрати на енергетичну безпеку та оборону ще більше обтяжать економіку регіону.

Кавказ і Середня Азія. Ці сусіди відчувають тяжкі наслідки економічного спаду в Росії та її санкцій, зокрема на їх економічне зростання, інфляцію, валютні та фіскальні рахунки.

Близький Схід і Північна Африка. Зростання світових цін на продовольство та енергоносії та жорсткіші фінансові умови серйозно вплинуть на країни в цих регіонах, що потенційно призведе до відтоку капіталу та соціальної напруги в деяких країнах.

Африка на південь від Сахари. Відновлення після пандемії може бути під загрозою, оскільки регіон бореться зі зростанням цін на енергоносії та продукти харчування та скороченням туризму. Соціально-економічний стрес і вразливість державного боргу, ймовірно, посиляться.

Західна півкуля і Америка. Країни Латинської Америки та Карибського басейну особливо вразливі до зростання цін на продовольство та енергоносії, і їхні центральні банки намагаються переконати громадськість, що вони знають, як впоратися зі зростанням інфляції.

Азія і Тихий океан. Обмежені прямі економічні зв'язки з Росією пом'якшили вплив, але уповільнення європейського та світового економічного зростання мало негативний вплив на основних експортерів. Імпортери бензину в Асоціації держав Південно-Східної Азії, Індії та країнах з економікою, що розвивається, ймовірно, відчують вплив. [5]

Висновки та рекомендації. У поточній військовій ситуації центральні банки різних країн повинні діяти рішуче, щоб приборкати інфляційний тиск, який ще не сформувався, і уникнути зниження інфляційних очікувань. Багато центральних банків значно посилили політику. Якщо необхідно, слід продовжити подальше підвищення процентної ставки на основі внутрішньої інфляції та економічних перспектив або слід досягти нормалізації політики з посиленням на інші заходи, вжиті під час епідемії (наприклад, придбання активів), щоб закріпити інфляційні очікування та зберегти впевненість у політиці [4].

Війна в Україні мала глибокий вплив на світову економічну та геополітичну ситуацію, включаючи підвищення цін на сировинні товари, порушення торгівлі та ланцюгів постачання, а також зниження довіри бізнесу. Вплив є значним і складним. Політики в усьому світі повинні вирішити питання стримування інфляції та підтримки економічного відновлення під час кризи. Глобальна мережа безпеки та регіональних заходів для захисту економік від потрясінь стає все більш необхідною. Війна в Україні підкреслює важливість міжнародної співпраці та колективної сили у вирішенні майбутніх проблем. Те, як урядова політика та корпоративні торговельні та інвестиційні рішення вписуються в ці ширші геополітичні ризики, зрештою визначить довгостроковий вплив війни на глобалізацію. Майбутня робота має розширити аналіз, щоб включити інші канали, через які війна впливає на інші країни, такі як фінансові санкції, зміни в туризмі, грошові перекази та потоки біженців. [7]

Список використаних джерел:

1. *International Monetary Fund. 2022. Global Financial Stability Report—Shockwaves from the War in Ukraine Test the Financial System's Resilience. Washington, DC, April. URL: <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/GFSR/2022/April/English/text.ashx> (accessed: 25.05.2022)*

2. *World Trade Organization (2022), The crisis in Ukraine: Implications of the war for global trade and development. URL: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/imparctukraine422_e.pdf (accessed: 25.05.2022)*

3. Amann, C. and Carey, N. (2022), "Ukraine invasion hampers wire harness supplies for carmakers" (Reuters, 2 March 2022).

4. Saul, J. (2022), Ukraine's ports to stay closed until Russian invasion ends –maritime administration. Reuters(28 February 2022).

5. Mohamed A. El-Erian. Ukraine War Hastens Investor Migration to Private Markets. Bloomberg: European Edition. URL: <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2022-03-31/ukraine-war-hastens-investor-migration-to-private-markets> (accessed: 25.05.2022)

6. International Monetary Fund (IMF) (2022b). IMF Staff Statement on the Economic Impact of War in Ukraine. URL: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2022/03/05/pr2261-imf-staff-statement-on-the-economic-impact-of-war-in-ukraine> (accessed: 25.05.2022).

7. J.P. Morgan (2022). The Russia-Ukraine Crisis: What Does It Mean For Markets? Available at:<https://www.jpmorgan.com/insights/research/russia-ukraine-crisis-market-impact>(accessed: 25.05.2022).

8. Kuznetsova, A. Y., Lyzun, M. V., Savelyev, Y. V., Kuryliak, V. Y., & Lishchynskyy, I. O. (2019). Gravitaty Potential for Currency Alliances' Intrarigional Trade. *Financial & Credit Activity: Problems of Theory & Practice*, 3(30)

9. Лузун, М. В., & Ліщинський, І. О. (2015). Вплив регіоналізації ринків нафти на динаміку валютних курсів та процеси валютної інтеграції. *Економічний простір*, (100), 13-23.

Мар'яна ЖЕРЕБНА

студентка Західноукраїнського
національного університету

МІГРАЦІЙНА КРИЗА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗИ

Міграція – це переміщення населення з постійного місця проживання, пов'язане з перетином певних меж (державних кордонів). Вона має стихійний характер і декілька видів. Міграція існувала завжди. Сьогодні її офіційною стороною є трудова міграція населення. Проте найбільш масовою та небезпечнішою є нелегальна міграція до країн Європейського Союзу, що останніми роками зросла в десятки разів.

Нелегальна міграція стала стійким і масштабним явищем, що впливає на соціально-економічні та політичні процеси у багатьох країнах сучасного світу. За даними Міжнародної організації з міграції (МОМ), нині по всьому світу налічується 244 мільйони міжнародних мігрантів (або 3,3% світового населення). Натепер міжнародне переселення досягає рекордних висот, число внутрішньо переміщених осіб перевищує 40 мільйонів чоловік, а число біженців становить більше 22 мільйонів чоловік. Через брак консенсусу між урядами країн-учасниць ЄС у багатьох країнах зростає популярність праворадикальних партій, які рішуче